

Προς:

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Ελλήνων Ψυχολόγων

Αξιότιμη κ. Πρόεδρε,

Αξιότιμα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΕΨ,

Σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (2017), κάθε ημέρα του έτους χωρίζουν στη χώρα οι γονείς κατά μέσο όρο 44 ανήλικων παιδιών, ενώ το 11% των παιδιών γεννιούνται εκτός γάμου. Στην Ελλάδα, στις περιπτώσεις αυτές έχει επικρατήσει ο θεσμός της αποκλειστικής επιμέλειας, η οποία κατά 98% αποδίδεται στη μητέρα. Ο ασκών την αποκλειστική επιμέλεια γονέας είναι μόνος υπεύθυνος για τη λήψη όλων των αποφάσεων που αφορούν τα παιδιά, πχ την υγεία, την εκπαίδευση και τον τόπο κατοικίας τους. Ο έτερος γονέας μετατρέπεται σε επισκέπτη, συνήθως δύο φορές την εβδομάδα, χρόνος πολύ μικρότερος από τον ενδεικνυόμενο ο επιστημονικά προκειμένου να μπορέσει να συμμετάσχει αποτελεσματικά στην ανατροφή τους^{1,2}.

Σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα έχουν αναδείξει τη σημασία της παρουσίας και των δύο γονέων στην ανατροφή των παιδιών, είτε αυτοί ζουν μαζί και είναι παντρεμένοι, είτε όχι. Η από κοινού ανατροφή των παιδιών, υπό τη συνθήκη της συνεπιμέλειας, κατά την οποία περνούν (περίπου) ίσο χρόνο με τον κάθε γονέα έχει πολλαπλά θετικά αποτελέσματα, συγκεκριμένα: (α) χαμηλότερα επίπεδα κατάθλιψης και άγχους, (β) χαμηλότερη επιθετικότητα, (γ) λιγότερο συχνή χρήση τοξικών ουσιών, (δ) καλύτερη απόδοση στο σχολείο, (ε) καλύτερη σωματική υγεία, (στ) χαμηλότερα ποσοστά καπνίσματος και (ζ) καλύτερες σχέσεις με γονείς και ανιόντες. Οι θετικές επιδράσεις της από κοινού άσκησης της επιμέλειας/κοινής

ανατροφής με ίσο χρόνο αναφορικά με την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών, ισχύουν και για διαζύγια υψηλής σύγκρουσης με αντιδικία^{1,2}.

Για τον λόγο αυτό, πολλές χώρες έχουν εισαγάγει στη νομοθεσία τους την κατά νομικό τεκμήριο, συνεπιμέλεια, πχ Σουηδία, Δανία, Γαλλία, Βελγιο, Αυστρία, Καταλονία, Αυστραλία, Νότια Αφρική, 25 πολιτείες των Η.Π.Α., κλπ. Στις χώρες αυτές, επί έλλειψης άλλης συμφωνίας μεταξύ των γονέων, το δικαστήριο αποφασίζει υποχρεωτικά διατήρηση κοινής και αδιάσπαστης γονικής μέριμνας/επιμέλειας, σταθερό τόπο κατοικίας του παιδιού, καθώς και ίσο χρόνο (διανυκτερεύσεις) με τον κάθε γονέα σε καθημερινότητα και διακοπές (πχ μια εβδομάδα εναλλάξ στο σπίτι κάθε γονέα).

Το συμβούλιο της Ευρώπης, με το ψήφισμα 2079/2015, συστήνει στα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων, να εισάγουν την από κοινού ανατροφή των παιδιών από τους γονείς τους, ανεξάρτητα από τη μεταξύ τους νομική κατάσταση, καθώς και το θεσμό της εναλλασσόμενης κατοικίας στην εθνική τους νομοθεσία, περιορίζοντας την αφαίρεση της επιμέλειας στο ελάχιστο, πχ σε τεκμηριωμένες περιπτώσεις παραμέλησης, κλπ³. Για τους λόγους αυτούς, πρόσφατα, η Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία⁴, ο Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων⁵, καθώς και ο Συνήγορος του Πολίτη⁶, τάχθηκαν υπέρ της, κατά νομικό τεκμήριο, συνεπιμέλειας. Αποφασιστικής σημασίας κρίνεται, βέβαια, και ο ρόλος της συμβουλευτικής διαμεσολάβησης μεταξύ των γονέων για τη διαχείριση των συγκρούσεων μεταξύ τους και διαμόρφωση πλάνου ανατροφής (parenting plan).

Τέλος, στην ΑΜΚΕ «Ενεργοί Μπαμπάδες, για τα δικαιώματα του παιδιού» έχουμε γίνει αποδέκτες πληροφοριών για φαινόμενα γονικής αποξένωσης, τα οποία βρίσκουν πρόσφορο έδαφος στο καθεστώς της αποκλειστικής επιμέλειας το οποίο αποκλείει τον ένα γονέα από τη ζωή των παιδιών, αλλά και ψευδών κατηγοριών που χρησιμοποιούνται από τον αποξενωτή γονέα σε δικαστικές διαμάχες προκειμένου να στραφούν οι αρχές εναντίον του έτερου, στοχοποιημένου, γονέα. Για το λόγο αυτό, πραγματοποιήσαμε σχετική διαδικτυακή έρευνα, η οποία επιβεβαιώνει τα καταστροφικά αποτελέσματα των συμπεριφορών αυτών για τα παιδιά⁷. Ευρήματα της έρευνας δημοσιεύθηκαν σε πρόσφατο συνέδριο ψυχολογίας.

Η κυβέρνηση έχει εξαγγείλει την αναμόρφωση του οικογενειακού δικαίου. Ελπίζουμε ότι στη διαδικασία αυτή θα λάβει υπόψη τα παραπάνω και

- θα θεσπίσει την, κατά νομικό τεκμήριο, αδιάσπαση και κοινή γονική μέριμνα/επιμέλεια, με ίσο χρόνο (διανυκτερεύσεις) σε καθημερινότητα και διακοπές και εναλλασσόμενη κατοικία ανάμεσα στους γονείς,
- θα περιορίσει την αφαίρεση επιμέλειας μόνο σε τεκμηριωμένες περιπτώσεις γονικής ακαταλληλότητας πχ παραμέληση ανηλίκου, κλπ,
- θα διασφαλίσει τη νομική ισότητα των γονέων, ανεξάρτητα από τη μεταξύ τους νομική σχέση, και θα αποκλείσει κάθε φαινόμενο έμφυλης διάκρισης μεταξύ τους,
- θα διασφαλίζει ότι συμπεριφορές γονικής αποξένωσης και ψευδών κατηγοριών σε διαμάχες διαζυγίων/επιμέλειας θα τιμωρούνται κατά τρόπο αποτρεπτικό,
- θα προνοήσει ώστε τέτοιες συμπεριφορές να έχουν σοβαρές επιπτώσεις για τον αποξενωτή στην άσκηση της γονικής μέριμνας, μεταξύ άλλων θεσπίζοντας επιβαρυντική περίσταση σε περίπτωση συμπεριφορών γονικής αποξένωσης ή ψευδών κατηγοριών που αφορούν τις σχέσεις γονέα-παιδιού.

Ενεργοί μπαμπάδες, για τα δικαιώματα του παιδιού

ΑΜΚΕ

Βιβλιογραφία

1. Nielsen L 2017 Re-examining the research on parental conflict, coparenting and custody arrangements. Psychology, Public Policy and Law 23, 211-231
2. Braver SL & Lamb ME (2018) Shared parenting after parental separation: the views of 12 experts Journal of Divorce & Remarriage 59: 372-387
3. Ψήφισμα 2079/2015 της ολομέλειας του Συμβουλίου της Ευρώπης http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-EN.asp?fileid=22220&fbclid=IwAR1yMMTrmZonjmBMWl_0lrczcX5mW2yJoNLDgk4TgN7wkPa004zOrZ588
4. <https://elpse.com/wp-content/uploads/2020/07/ELPSE-KEIMENO-GIA-TH-SYNEPIMELEIA.pdf>
5. <https://www.energoimpampades.gr/sylogos-ellinon-koinoniologon-synepimeleia-teknon/>
6. <https://www.synigoros.gr/resources/020920-epistolh-oikogeneiako-dikaio.pdf>
7. <https://www.energoimpampades.gr/ereyna-meleti-gonikis-apoxenosis/>